

SÈRIE 1**OPCIÓ A**

1) A partir del text d'Isidor Cònsul sobre *Solitud* i la vostra lectura de la novel·la, expliqueu els personatges del Pastor i l'Ànima considerant especialment el que representen en l'obra, la seva simbologia i com influeixen en l'itinerari vital de la Mila.

“Com a elements de síntesi, el pastor i l'Ànima, forces i símbols contrapuntats de la naturalesa, exerceixen la seva influència, positiva o negativa, sobre cadascun dels components del jove matrimoni d'ermitans. Així, el guiatge del pastor és a la base de la madura determinació final de la Mila, i així mateix l'Ànima és darrere de la cursa de degradació endegada per Matias.”

[3 punts]

L'alumne/a ha d'explicar, conjuntament o per separat, els dos aspectes següents: què representen aquests dos personatges en l'obra, i com influeixen en el procés d'individualització i coneixement del món de Mila. L'alumne/a ha de demostrar un bon coneixement de la simbologia d'aquests dos personatges en l'obra i que sap relacionar-los amb el procés vital cap a la recerca de la pròpia individualitat de la dona.

Cadascun d'aquests aspectes es valorarà amb un 1'5.

Es pot valorar també la inclusió d'altres punts, a banda dels esmentats, sempre que estigui ben argumentada la incorporació; se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts.

2) Francesc Rierola, en sortir de l'estrena de *Maria Rosa* va escriure en el seu dietari: “He sortit del teatre indecís. Recordant escenes: crits d'amor i d'odi barrejats amb estrèpits de rialles.” A partir d'aquest text, reflexioneu breument sobre la línia dramàtica ascendent de l'obra fins a un final tràgic, en què Àngel Guimerà administra moments de tensió – “crits d'amor i odi” - amb d'altres de distensió – “estrèpits de rialles”-, tot assenyalant quins creieu que són els de màxima tensió i els més relaxats.

[2 punts]

L'alumne/a ha d'explicar, en conjunt o per separat: el procés argumental de l'obra en relació a la línia ascendent en la tensió dramàtica (lectura de la carta en què es notifica la mort d'Andreu, l'enfrontament Badori-Marçal o l'escena en què Maria Rosa mata el Marçal) i els contrapunts de distensió (alguns diàlegs entre Tomasa i Quirze, l'evocació de la verema o l'àpat del dia del casament, per exemple).

Cadascun d'aquests aspectes es valorarà amb 1 punt.

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió a banda de les esmentades, se li pot atorgar per aquest concepte fins a un punt. En tot cas, la puntuació no excedirà mai els 2 punts que val la pregunta.

3) Comenteu aquest poema del volum *Bruixa de dol*, de Maria-Mercè Marçal. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (No cal tractar-los per separat ni en el mateix ordre, però sí formant part d'un únic discurs sense diferenciar els apartats):

- a) el tema fonamental i els subtemes bàsics del poema i com es desenvolupen;
- b) l'anàlisi formal del poema: mètrica, rima, figures, etc.
- c) unes conclusions que relacionin el desenvolupament del tema amb els recursos lingüístics que s'hi empren.

[3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Veus?, només tu camines pels meus prats,
i jo, arraulida a l'escó de la nit,
et sento els ulls, com dos escarabats
que enfilen, lents, la costa del meu pit.

5 Als vidres resta un tel lleu de tristor
i una oreneta negra estén les ales
sobre els teus llavis. Au, sega la por,
llença l'esglai per l'ull de les escales!

10 Gosa escalar la boira amb peu solà.
Ran de la deu, amor, ran de l'eixut,
hauràs, al cim de tot, la solitud.

Pots compartir-la amb mi, com un brenar
tendre i amarg, la mel damunt el pa
i el bri de pena que l'hora ens ha dut.

L'alumne/a ha de tractar, en conjunt o separadament, els punts següents::

a) el tema i subtemes del poema, a més de detectar i situar la seva evolució;

b) els aspectes formals del poema;

c) unes conclusions que estableixin la relació entre el contingut del poema i els elements formals que s'hi troben

Cadascun d'aquests tres aspectes es valorarà amb 1 punt.

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut del comentari.

SÈRIE 1**OPCIÓ B**

1) Relacioneu aquestes paraules de Joan Fuster amb algunes característiques de la poesia de Vicent Andrés Estellés:

<<“Fins que l’Estellés, un dia, tira al dret, i li “surt” –li “ix”– un vòmit de llengua, d’idioma” reduït a imminències incontrolables, glopades de mots directes, que ens reconciliaven amb la veritat. Que ens reconciliaven amb la “veritat”, amb minúscula, de la nostra vida “en valencià”>>.

[3 punts]

L'alumne/a ha de desenvolupar el tema a partir de la lectura que hagi fet de l'antologia d'Estellés. Hauria de plantejar, juntes o per separat, les tres qüestions següents: la loquacitat del poeta de Burjassot en relació amb el “vòmit de llengua”. Hi podria afegir també que aquesta loquacitat s'adapta millor a les tirallongues de versos que no pas a les formes tradicionals; el gust de Vicent Andrés Estellés per reflectir la vida quotidiana dels estrats més populars de la societat. Podria dir també que l'ús de les minúscules en els seus poemes tindrien la càrrega subversiva de contravenir les convencions; la incorporació definitiva del valencià en la seva poesia, una llengua on caben tant els dialectalismes i col·loquialismes del llenguatge popular de l'Horta valenciana com els cultismes més exclusius del registre literari. Cadascun d'aquests tres aspectes es valorarà amb 1 punt.

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb referències a alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts.

2) Al principi de la novel·la *Ramona, adéu*, de Montserrat Roig, llegim: «*Estava cansada, les varius em tibaven la pell de les cames, els peus em feien molt de mal per les durícies [...]*». I, al final: «*Les cames ja no em feien mal, com si les varius s'haguessin tornat rajolins de mel*». Aquestes cites formen part del primer i del darrer fragment del llibre, que estan en cursiva: expliqueu-ne la seva funció, així com el punt de vista que hi adopta el narrador

[2 punts].

L'alumne/a ha de centrar la seva resposta en els dos aspectes, tractats junts o separadament, que demana la pregunta. Sobre la funció d'aquests fragments, ha d'argumentar el seu paper proemial i conclusiu, com a símbol de la solitud de les tres dones de la novel·la i la seva recerca desesperada d'una felicitat impossible d'assolir. Quant al punt de vista, hauria de fer esment de, com a mínim, dos dels trets més importants del monòleg interior característics d'aquests fragments. Cadascun d'aquests dos aspectes es valorarà amb 1 punt..

Es pot valorar també la inclusió d'altres qüestions, a banda de les esmentades, sempre que n'estigui ben argumentada la incorporació. La puntuació, en tot cas, no excedirà mai els 2 punts que val la pregunta.

3) Comenteu el fragment següent d'*Allò que tal vegada s'esdevingué*, de Joan Oliver. Tingueu en compte, especialment, aquests aspectes:

- a) la relació entre Caïm i Abel i l'efecte sobre els pares.
- b) el valor simbòlic de la mort d'Abel.
- c) les possibles mostres d'esperança.

L'escena resta deserta.

CAÏM (*apareix panteixant, les mans ensangonades, desfet*).— Sang! Sang d'home! (*S'eixuga les mans amb repulsió*) L'he deixat quiet... sense alè... com una bèstia morta!

L'escena s'aclareix sobtadament d'una llum irreal.

VEU DE JAHVÈ (*veu amplificada*).— ON ÉS ABEL, TON GERMÀ?

CAÏM (*resta petrificat, mira al cel amb terror*).— No ho sé. ¿És que jo sóc el guardià de mon germà?

VEU DE JAHVÈ.— QUÈ HAS FET? LA VEU DE LA SANG DE TON GERMÀ CLAMA ENVERS MI DE LA TERRA. I ARA MALEÏT SIGUES TU DE LA TERRA, QUE HA OBERT SA BOCA PER REBRE DE TA MÀ LA SANG DEL TEU GERMÀ. LA SANG DEL GERMÀ TEU: QUAN TREBALLARÀS LA TERRA JA NO ET DONARÀ LA SEVA VIRTUT I ERRANT SERÀS DAMUNT LA TERRA.

CAÏM.— Massa gran és el meu crim perquè me n'aixequi. Ve't aquí que tu em foragites avui de damunt la faç de la terra, i jo de la teva faç m'amagaré, i errant i fugitiu per la terra seré, i s'esdevindrà que tothom que em trobarà em matarà.

VEU DE JAHVÈ.— BEN ALTRAMENT, TOT AQUELL QUI MATARÀ CAÏM, SET VENJANCES PAGARÀ. I VE'T AQUÍ EL SENYAL QUE ET SERVARÀ.

La cara de CAÏM resta il·luminada amb una claror estranya.

CAÏM.—Senyor!

VEU DE JAHVÈ.—I NARA SERÀ TA MULLER I PERTOT T'ACOMPANYARÀ.

L'escena recobra la llum normal. CAÏM resta abatut i s'asseu en un pedrís amb el cap entre les mans. Pausa. Apareixen els altres portant el cos inert d'ABEL. Travessen lentament i silenciosament l'escena i entren a la cabana. Al cap de poc tots van sortint aclaparats. CAÏM s'alça i els altres, en veure el senyal lluminós de la seva car, el miren i el tracten amb temor religiós. Ell es produeix amb gran dignitat tota la resta de l'escena.

QUERUB (*assenyalant CAÏM, que resta apartat del grup*). – Un senyal del Cel!

CAÏM. – Nara! Vine!

NARA, *com obligada per una força superior, va al costat de CAÏM.*

Jahvè em foragita de la faç de la terra.

CAÏM (*plorant*).— Perdó, mare. Jo no sabia que els homes morien a cops, com les bèsties vils.

EVA *entra a la cabana i en surt al cap de poc amb un farcell.*

CAÏM.— I vós, pare... Davant meu s'obren els camins de la terra. Bastiré la meva cabana sota unes altres estrelles. Tanmateix, mai no podré oblidar que sóc eixit de la teva sement...

ADAM.— El que és fet, és fet. M'has pres Abel, que jo tant estimava. Ara t'endús la noia. Ens quedem sols, jo i la pobra Eva, com en els dies del Paradís. Però ara, amenaçats de totes les misèries, feixucs de mals records i de remordiments. Segueix la teva vida. És la voluntat de Jahvè Totpoderós!

EVA (*al QUERUB, pel farcell*).— Dóna-li això, si et plau. Una mica de minestra mai no fa nosa...

QUERUB *pren el farcell i el lliura a CAÏM.*

QUERUB (*a CAÏM, posant-li la mà damunt l'espatlla*).— L'has feta grossa, amic meu! Ets un home extraordinari. Jahvè haurà de perdonar-te. Tinc fe en el teu esdevenidor. Lluita, treballa... triomfa! (Li dóna l'espasa) Té l'espasa. És teva. La necessites més que jo.

CAÏM (*agraït*). – Àngel...! (*Intenta besar-li la mà.*)

QUERUB.—Vés... Ja és hora de partir.

CAÏM (*alçant l'espasa amb una mà i, amb l'altra, enllaçant la cintura de Nara, la qual porta el farcell*). – Salut!

TOTS (*alçant les mans, i EVA plorant*). – Salut!

CAÏM I NARA *se'n van, enllaçats. Els altres tres resten mirant com s'allunyen. Només se senten els sanglots apagats d'EVA.*

L'alumne/a s'ha de centrar en la resposta en els tres supòsits que determina la pregunta –tractats junts o separadament. Per tant ha d'aconseguir:

- a) identificar Abel com a contrafigura del germà i descriure els perfils oposats que en condicionen la interacció;*
- b) distingir la natura diversa dels mòbils que empenyen al crim en el Gènesi i en Oliver;*
- c) adonar-se que l'estigma de Caïm, un senyal que el protegeix, i la unió amb Nara suposen el reconeixement de Jahvè, com a signe d'esperança per al futur.*

Si l'alumne/a complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb referències a alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut del comentari